

חוזר מס' : 11/2022

ירושלים, ו' אב תשפ"ב
03 אוגוסט 2022

אל: מנהלי בתי חולים
מנהלי האגפים רפואיים - קופות החולים

הנדון: המלצה והתאמה לזכאות להשתתפות במימון משקפיים לאפקיה (Aphakia) ועזרי ראייה לתינוקות

ילדים ונוער עד גיל 18

סימוכין: חוזר מנהל רפואה 01/2014.

בהמשך לחוזר שבסימוכין להלן פירוט ועדכון הפרק העוסק בעזרי ראייה המסדיר בין היתר אמות מידה ותהליכי עבודה למתן המלצות למבוטחים הזכאים להשתתפות במימון משקפיים לאפקיה (Aphakia) ועזרי ראייה לתינוקות ילדים ונוער עד גיל 18.

1. רקע – אוכלוסיית הילדים הזכאים למימון משקפיים לאפקיה ועזרי ראייה:

1.1. ילדים עם קטרקט מולד (להלן: ירוד) משמעותי עוברים ניתוח להוצאת עדשה בגיל מוקדם (החל מגיל 4 שבועות) על מנת לאפשר להם התפתחות תקינה של מערכת הראייה ולמנוע עיוורון. לאחר הניתוח נדרש שיקום ראייתי אינטנסיבי.

- ילדים שלא עברו השתלת עדשה תוך עינית זקוקים למשקפים אפקיות ו/או עדשות מגע.
- ילדים שעברו השתלת עדשה, זקוקים לעיתים לתיקון באמצעות משקפיים ו/או עדשות מגע במספרים גבוהים ואף למשקפיים ביפוקאליות או מולטיפוקאליות.

1.2. ילדים עם מחלות קרנית הכוללות קרטוקונוס (Keratoconus), קרטוגלובוס (Keratoglobus), או Pellucid marginal corneal degeneration (PMCD) ו/או ילדים עם מחלות הגורמות לדיסלוקציה של העדשה הטבעית ועקב כך לבעיה רפרקטיבית משמעותית כגון תסמונת מרפן, או ילדים אחרי טראומה קשה לעדשה או לקרנית, זקוקים לתיקון רפרקטיבי בעזרת עדשת מגע.

2. מטרה:

חוזר זה מעדכן את אמות המידה המקצועיות לזכאות לעזרי ראייה שלהלן וכן תהליכי עבודה הכוללים מתן המלצה, אישור ואספקה לזכאים לאביזר זה מתוקף התוספת השלישית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי.

3. הגדרות:

- 3.1 "משקפיים אפקיות" – משקפיים עם מספר דיופטר גבוה מאוד (+) אשר נועדו לחדר ראייה במקום העדשה הטבעית שהוצאה בניתוח.
- 3.2 "משקפיים ביפוקאליים (בהקשר לנוהל זה)" - משקפיים דו מוקדיות עם מספר דיופטר גבוה לרחוק הכוללים תוספת של תיקון אופטי לקרוב (בד"כ +3 דיופטר).
- 3.3 "משקפיים מולטי-פוקאליים (בהקשר לנוהל זה)" - משקפיים רב מוקדיות בעלות מספר דיופטר גבוה לרחוק עם תוספת של טווח תיקון אופטי למרחק ביניים וקרוב.
- 3.4 "עדשות מגע (בהקשר לנוהל זה)" - עדשות מגע בעלות מספר דיופטר גבוה (+5) לילדים אחרי ניתוח ירוד.
- 3.5 "גורם ממליץ למתן עזרי ראייה לילדים":
- רופא עיניים ילדים - רופא מומחה לרפואת עיניים העובד בישראל, אשר השתלם בתחום רפואת עיניים לילדים.
- אופטומטריסט רשאי להמליץ בכל המלצה שאינה ההמלצה הראשונה (שניתנה ע"י רופא עיניים ילדים).

4. תחולת הזכאות על פי חוזר זה:

החל מיום 01.07.2022, המלצות לעזרי ראייה לילדים יינתנו על ידי רופא מומחה לרפואת עיניים ילדים (להלן: הרופא הממליץ).

5. אמות מידה לאישור זכאות

5.1 משקפיים אפקיות - אוכלוסיה זכאית:

- ✓ תינוקות וילדים עד גיל 3 שנים - שעברו ניתוחי ירוד או ניתוחי עדשה בגלל דיסלוקציה ללא השתלה של עדשה תוך עינית.
 - ✓ תינוקות וילדים עד גיל 3 שנים - שעברו ניתוחי ירוד והשתלה של עדשה תוך עינית אך עדין זקוקים למשקפים אפקיות לצורך תיקון הטעות האופטית של העין ועל מנת לאפשר שיקום ראייתי מיטבי.
 - ✓ ילדים מעל גיל 3 ועד גיל 18 שנים- שעברו ניתוחי ירוד ללא השתלה של עדשה תוך עינית ואינם משתמשים במשקפיים ביפוקאליים או מולטי פוקאליים.
- תדירות החלפה עד גיל 3 – עד פעמיים בשנה, מעל גיל 3 פעם אחת בשנה.

5.2 משקפים ביפוקאליים או מולטיפוקאליים - אוכלוסיה זכאית:

- ✓ ילדים מגיל 2 עד גיל 18 שעברו ניתוחי ירוד עם או בלי השתלה של עדשה תוך עינית אך חדות הראייה מחייבת שימוש במשקפיים שמספרם אינו פחות מ +5 דיופטר.
- תדירות החלפה – עד גיל 3 פעמיים בשנה, מעל גיל 3 פעם אחת בשנה.

5.3. עדשות מגע

עדשות מגע יסופקו בהתאם לאמות המידה שלהן.

5.3.1. עדשות מגע רכות והיברידיות – מצבים המזכים במימון:

- ✓ עין לאחר ניתוח להוצאת ירוד ללא השתלת עדשה מלאכותית.
- ✓ עין לאחר ניתוח להוצאת ירוד לאחר השתלת עדשה מלאכותית כאשר שארית התיקון האופטי עולה על 5 דיופטר.
- ✓ כל מקרה אחר שבו חדות הראיה עשויה להשתפר ב- 3 שורות לפחות לפי לוח קריאה בסטנדרט בינלאומי דוגמת לוח ETDRS או מקביל לו (MODERATE VISION) GAIN, לעומת חדות הראיה המיטבית בעזרת משקפיים.

או

5.3.2. עדשות מגע קשות - מצבים המזכים במימון:

- ✓ עין לאחר ניתוח להוצאת ירוד ללא השתלת עדשה מלאכותית.
- ✓ עין לאחר ניתוח להוצאת ירוד לאחר השתלת עדשה מלאכותית כאשר שארית התיקון האופטי עולה על 5 דיופטר.
- ✓ מחלות קרנית הכוללות: קרטוקונוס (Keratoconus), קרטוגלובוס (Keratoglobus), או (PMCD) Pellucid marginal corneal degeneration. כל מקרה אחר שבו חדות הראיה עשויה להשתפר ב- 3 שורות לפחות לפי לוח קריאה בסטנדרט בינלאומי דוגמת לוח ETDRS או מקביל לו (MODERATE VISION GAIN), לעומת חדות הראיה המיטבית בעזרת משקפיים.

או

5.3.3. עדשות סקלראליות לראיה - מצבים המזכים במימון:

מחלות מסוג:

- ✓ קרטוקונוס (Keratoconus).
- ✓ קרטוגלובוס (Keratoglobus).
- ✓ (PMCD) Pellucid marginal corneal degeneration.

הערה: רופא מומחה לרפואת עיניים ילדים או רופא עיניים אשר השתלם בתחום של מחלות קרנית רשאי להמליץ על עדשות אלו. בהמשך באם נדרשות התאמות נוספות הן יכולות להינתן על ידי אופטומטריסט.

6. מסמכים נדרשים:

- 6.1. סיכום עדכני (עד 3 חודשים) של בדיקת רופא עיניים ילדים (מומחה קרנית במקרים הרלוונטיים) הכולל אבחנות, היסטוריה של ניתוחים אם קיימת, וטיפול נוכחי;
- 6.2. בדיקת העיניים כוללת חדות ראייה ורפרקציה;
- 6.3. המלצת רופא על האביזר הנדרש. במקרה של עדשות מגע, הרופא יציין האם מדובר בעדשת מגע רכה/קשה או עדשה סקלראלית.

7. תהליך הפניה

7.1. תהליך הפניה יתבצע בהתאם לאמור בנוהל אישור מכשירי שיקום וניידות.

7.2. רכישת האביזר מותנית בקבלת אישור מראש מלשכת הבריאות.

8. סכום השתתפות

סכום ההשתתפות המרבי במימון האביזר יקבע בהתאם לסוג המשקפיים או העדשה (רכה, קשה, סקלראלית). נכון למועד פרסום חוזר זה, תקרת ההשתתפות הינה:

8.1. עדשות רכות - 1,500 ₪ לשנה לכל עין;

8.2. עדשות מגע קשות: עד 1,500 ₪ לשנה לכל עין;

8.3. עדשות מגע סקלראליות: עד 4,000 ₪ לשנה לכל עין;

8.4. משקפיים אפקיות עד גיל 3: עד 2,500 ₪ לזוג אחד (עד פעמיים בשנה);

8.5. משקפיים אפקיות מעל גיל 3 עד 2,500 ₪ לזוג אחד לשנה;

8.6. משקפיים ביפוקאליים או מולטיפוקאליים מעל גיל 3 עד 2,500 ₪ לזוג אחד לשנה.

סכום ההשתתפות יתעדכן מעת לעת ויפורסם באתר היחידה הארצית למכשירי שיקום וניידות, להלן

הקישור: <https://www.gov.il/he/Departments/policies/mb-n1-10-2013>

בקשות חריגות כגון בקשה לערשה שעלותה מעל התקרה המאושרת יועברו לדיון בועדת חריגים

כמפורט בנוהל אישור מכשירי שיקום וניידות ובכפוף לאישור הגורם המקצועי המאשר.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

בברכה,

ד"ר הג' מזורחי
ראש חטיבת הרפואה

העתק :

שר הבריאות
המנהל הכללי
המשנה למנהל הכללי
הנהלה מורחבת
קרפ"ר - צ.ה.ל
קרפ"ר - שרות בתי הסוהר
קרפ"ר - משטרת ישראל
רכז הבריאות, אגף תקציבים - משרד הבריאות
יו"ר ההסתדרות הרפואית
יו"ר מועצה מדעית - ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל

סימוכין : 333911722

[אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי חטיבת הרפואה וחוזרי מנכ"ל](#)